НУЛП, САПР, СПК		Тема	Оцінка:	Підпис:
КНСП-11	5			
Янчук Н. Ю.		Запрограмувати ГА для задачі комівояжера		
Варіант 10				
Методи нечіткої логіки			Викладач:	
та			Кривий Р. 3.	
еволюційні алг	оритми			

Мета: запрограмувати ГА для задачі комівояжера використовуючи заданий метод селекції.

Теоретичні відомості

Селекція - це вибір тих хромосом, які будуть брати участь в створенні нащадків для наступної популяції, тобто для чергового покоління. Такий вибір проводиться відповідно до принципу природного відбору, за яким найбільші шанси на участь в створенні нових особин мають хромосоми з найбільшими значеннями функції пристосованості. Існують різні методи селекції.

Селекція методом усічення - використовується при великій кількості осіб, на першому етапі обирають осіб з найкращими фітнес функціями. На другому - серед вибраних осіб проводять випадковий відбір, в кожної особи рівні шанси.

Завдання

(Варіант 10)

У вас ϵ безліч міст (представлені у вигляді точок на площині з X і Y координати). Мета полягає в тому, щоб знайти найкоротший маршрут, який відвідує кожне місто рівно один раз, повертаючись в кінці до своєї відправної точки.

Дано від 10 до 50 точок. Метод селекції — усічення селекція.

Хід роботи

Координати точок(міст) читаються з файлу *.csv, де першим значенням ϵ назва міста, другим — координата X, а третім — координата Y.

Для виконання завдання була використана функція да пакету MatLab. Окремо були реалізовані функції для генерації початкової вибірки, мутації та схрещування. Функція для відбору методом усіченя ϵ стандартною в пакеті MatLab.

Функція для оцінки шляху

```
function [output_args] = FitnessFcn(input_args)
%% Цільова функція. Довжина пройденого шляху
% input_args = [x1, x2, x3, ...]
% x1, x2 ... - інденкси міст, в порядку їх проходження
global WAY_MATRIX;
sum = 0;
way_length = length(input_args);
for i = 1:1:way_length-1
    sum = sum + WAY_MATRIX(input_args(i), input_args(i+1));
end
% Додаємо шлях до повернення в початкове місто
sum = sum + WAY_MATRIX(input_args(way_length), input_args(1));
output_args = sum;
end
```

Функція для генерації початкової вибірки

```
function Population = CreationFcn( GenomeLength, FitnessFcn, options )
%% Функція для створення початкової популяції
негомологічих особин

ret = zeros(options. PopulationSize, GenomeLength);

for i = 1:1:options. PopulationSize
   vars = 1:1:GenomeLength:
   for j = 1:1:GenomeLength
        t = randi(length(vars));
        ret(i, j) = vars(t);
        vars(t) = [];
   end;
end;

Population = ret;
end
```

Точка входу в програму

```
function main()
  [names, x, y] = textread('cities.csv', '%s %d %d', 'delimiter', ',');
  global WAY_MATRIX;
  WAY_MATRIX = getWayMatrix(x, y, 1000);

population_size = ceil(length(x)^(1/2)); % до більшого цілого
  nvars = length(x);
```

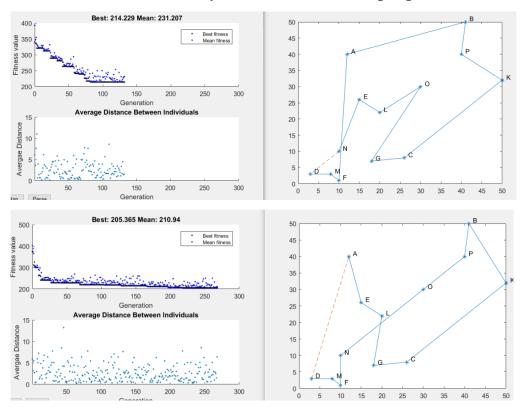
```
global RET;
  RET = struct('generation', 0, 'population', struct, 'fvals', struct);
  options = gaoptimset(...
         'CreationFcn', @CreationFcn, ...
         'PopulationSize', population_size, ...
         'MutationFcn', @MutationFcn, ...
         'CrossoverFcn', @CrossoverFcn, ...
         'OutputFons', {@OutputFon}, ...
         'SelectionFcn', @selectiontournament, ...
         'PlotFcns', {@gaplotbestf, @gaplotdistance} ...
  );
  [xval, fval, exitflag, output, population, scores] = ga (@FitnessFcn, nvars, options);
  % графічне представлення шляху
  XX = x; YY = y; NNames = names;
  for i = 1:1:nvars
         XX(i) = x(xval(i));
         YY(i) = y(xval(i));
         NNames(i) = names(xval(i));
  end
  XR = [XX (nvars), XX (1)];
  YR = [YY (nvars), YY (1)];
  figure
  plot(XX, YY, '-*', XR, YR, '--')
  text (XX+1, YY+1, NNames)
  % вивід результатів
  disp('Початкова популяція:');
  PrintIter(RET. population. s0, RET. fvals. s0, nvars, population_size);
  disp('Покоління 1:');
  PrintIter(RET. population. s1, RET. fvals. s1, nvars, population_size);
  disp('Покоління 2:');
  PrintIter(RET. population. s2, RET. fvals. s2, nvars, population_size);
  disp('Результат:');
  PrintIter(population, scores, nvars, population_size);
  fprintf('Best:\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\frac{\frac{\fin}}}{\firac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\firac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\fir}}}{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\fir}}}{\firac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac}\f{\frac{\frac{\fir}}}}}{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\frac{\
  PrintOne(xval, fval, nvars);
  PrintOneStr(NNames, fval, nvars);
end
function way_matrix = getWayMatrix(X, Y, M)
‰ Формує матрицю з відстаннями між кожним містом
ret = zeros(length(Y), length(X));
for i = 1:1:length(Y)
         for j = 1:1:length(X)
                  if (i == i)
                            ret(i, j) = M;
```

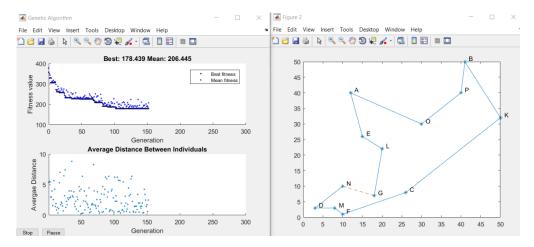
```
else  v = ((X(i) - X(j)).^2 + (Y(i) - Y(j)).^2).^(1/2);   ret(i, j) = v;  end  end  end  end  way_matrix = ret; end
```

	Text ▼	Number ▼	Number •
1	A	12	40
2	В	41	50
3	С	26	8
	D	3	3
5	E	15	26
6	F	10	1
7	G	18	7
8	K	50	32
9	L	20	22
10	М	8	3
11	N	10	10
12	0	30	30
13	Р	40	40

Рис. 1. Початкові дані

Результат виконання програми з елітою

Нижче приведено параметри які були на вході функції у найкращого розв'язку

Початкова популяція:

[13, 5, 1, 10, 3, 2, 7, 4, 8, 11, 6, 12, 9,] => 392.57 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 3, 11, 1, 5, 6, 4, 7, 13, 12, 10, 2, 9,] => 355.43 [11, 12, 4, 8, 7, 2, 1, 13, 5, 3, 6, 9, 10,] => 389.97

Генерація 1:

[8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 6, 2, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 444.76

Генерація 2:

[8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 6, 10, 12, 4, 5, 3, 7,] => 351.01 [8, 1, 11, 9, 13, 2, 5, 10, 12, 4, 6, 3, 7,] => 327.33

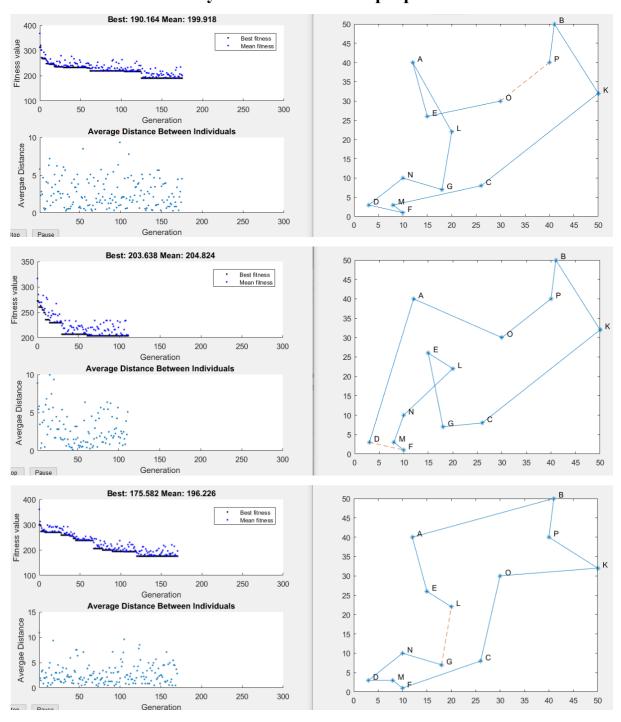
Резульата:

[3, 9, 5, 12, 8, 13, 2, 1, 11, 4, 10, 6, 7,] => 176.65 [3, 9, 5, 12, 8, 13, 2, 1, 11, 4, 10, 6, 7,] => 176.65 [3, 9, 5, 12, 8, 13, 2, 1, 11, 4, 10, 6, 7,] => 176.65 [3, 9, 5, 12, 8, 13, 2, 10, 11, 4, 1, 6, 7,] => 249.91

Оптимальний шлях:

[3, 9, 5, 12, 8, 13, 2, 1, 11, 4, 10, 6, 7,] => 176.65[C, L, E, O, K, P, B, A, N, D, M, F, G,] => 176.65

Результат виконання програми без еліти

Початкова популяція:

[5, 3, 12, 7, 13, 1, 6, 2, 4, 10, 11, 8, 9,] => 390.49 [11, 5, 1, 13, 4, 2, 3, 10, 12, 6, 7, 9, 8,] => 407.59 [2, 4, 10, 11, 3, 5, 12, 13, 9, 6, 8, 7, 1,] => 345.20 [13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 1,] => 299.56

Генерація 1:

[13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 1,] => 299.56 [2, 4, 10, 11, 3, 5, 12, 13, 9, 6, 8, 7, 1,] => 345.20 [13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 1,] => 299.56 [13, 12, 11, 1, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 3,] => 306.79

Генерауція 2:

```
[ 13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 1, ] => 299.56
[ 13, 12, 11, 1, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 3, ] => 306.79
[ 13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 7, 4, 9, 6, 10, 1, ] => 299.56
[ 13, 12, 11, 3, 8, 2, 5, 9, 4, 7, 6, 10, 1, ] => 273.47
```

Резульата:

```
[ 9, 5, 1, 2, 13, 8, 12, 3, 6, 10, 4, 11, 7,] => 175.58
[ 9, 5, 1, 2, 13, 8, 12, 3, 6, 10, 4, 11, 7,] => 175.58
[ 9, 5, 1, 2, 13, 8, 12, 3, 6, 10, 4, 11, 7,] => 175.58
[ 9, 10, 1, 2, 13, 8, 12, 3, 6, 5, 4, 11, 7,] => 258.16
```

Оптимальний шлях:

$$[9, 5, 1, 2, 13, 8, 12, 3, 6, 10, 4, 11, 7,] => 175.58$$
  $[L, E, A, B, P, K, O, C, F, M, D, N, G,] => 175.58$

Висновок: На даній лабораторній роботі, при використанні генетичного алгоритму, була використана селекція методом усічення. Розв'язано задачу комівояжера і досліджено результати виконання функції матлабу. Можемо зауважити, що результати не ϵ однозначними, і можна аналізувати отримані результаті відштовхуючись від вибірки результатів.